

Kad skolas durvis aizvērtas

Izglītības saturs un eksaminācija, radošums un inovācijas, projekti un darba samaksa, kontaktstundas un stundu saturs, programmu licencēšana un korekcijas klases, izglītības iestāžu infrastruktūras uzlabošana un prioritārie mācību priekšmeti, izglītības satura reforma un vērtēšanas sistēmas uzlabošana, informācija tiešsaistē un profesionāli orientēta izglītība, izglītojamie un izglītotāji, audzināšana un ārpusstundu darbs, sekmīgie un nesekmīgie, sabiedrības pasūtījums, vecāku prasības un pašvaldības uzstādījumi, ... un tā tālāk, tā joprojām. Reizēm šķiet, ka šādā svešvārdu, kas apzīmē pedagogu darāmos darbus un skolas ikdienu, jūkli pašam skolotājam jau sen būtu jāpārvēršas par robotu, bet, skat, nogurušais pedagogs brīvajā laikā saturīgi atpūšas, bauda dzīvi, iepriecina savu ģimeni, negaužas, bet sasprindzinājumu aizgaida ar tādām nodarbēm, kas atraisa jaunrades talantu. Tāpēc šoreiz Skolotāju dienas priekšvakarā piedāvājam labi zināmos pedagogus iepazīt no cita rakursa, kas atklāj kādu jaunu viņu personības šķautni.

Katram no lielās pedagogu saimes ir savas iemīļotas nodarbes, un par visiem šeit, diemžēl, nepastāstīsim. Izrādījās, ka visbiežāk skolotāji un direktori izvēlas tādus brīvā laika pavadīšanas veidus, kas ļauj relaksēties un aizmirst sasprindzinātās stundas klasē, — nodarbojas ar dārzkopību un dāļdarziem, atpūšas mežā, sēņojot, ogojot vai ejot medībās, sporto, ceļo, muzicē.

Kā relaksējas skolu vadītāji

Izglītības iestāžu vadītāju vaļaspriekus labi pārzina rajona izglītības pārvaldes speciāliste Dzintra Šmukste. Pēc «Novadnieka» lūguma viņa arī pastāstīja par to, ko direktori vislabprātāk dara brīvajā laikā.

Rožupes pamatskolas direktore **Gunta Jaudzema** atpūtas stundās velta puķu audzēšanai, labprāt spēlē dambreti, šajā sporta veidā guvusi panākumus visas valsts mērogā. Sutru pamatskolas direktors **Māris Grigālis** ar sajūsmu stāsta par medībām, kurās mēdz piedalīties, viņš arī sporto. Medības ir arī rajona bērnu un jauniešu sporta skolas direktora **Romāna Petrova** hobijs. Rudzātu vidusskolas direktors **Vladislavs Sprīngis** nodarbojas ar tūrismu un orientēšanās sportu, bet vairākas daļā dzimuma pārstāves — Vārkavas vidusskolas direktore **Anita Vilcāne**, Rušonas, Vārkavas, **Jersikas** pamatskolu direktores **Janīna Šelegoviča**, **Skaidrite Medne**, **Inese Jaunušāne**, **Līvānu 2. vidusskolas** direktore **Klavdija Daukste**, **Preiļu 2. vidusskolas** direktors **Oļegs Hļebņikovs** ik gadus ar nepacietību gaida, kad sāksies sēņu lieti. Viņi labi pārzina sēņu vietas un to gatavošanas receptes. Janīna bez tam vāc un sagatavo oriģinālas zaļu tējas, piemēram, meža zemeņu pušķiņus ar visām sārtajām odziņām, kas arī ziemā nezaudē krāsu, bet Skaidritei tuva kulinārija. Sports, slēpošana, tūrisms ir Aizkalnes pamatskolas direktores **Mudrītes Lozdas** sirdslieta. Pirts kurināšana, pirts procedū-



● **Preiļu 1. pamatskolas pedagoge Digna Prodniece ar vienu no savām milulēm — bagātīgi ziedošo enģelšauri.** Foto no D. Prodnieces personīgā albuma.

ras, viss, kas saistās ar pirti, — Salas pamatskolas direktore **Valentīna Linīna** lielā aizraušanās. **Edgars Vaivods**, **Rudzātu** speciālās internātpamatskolas direktors, brīvo laiku velta tehnikai, aizraujas ar koka apstrādi. Galēnu pamatskolas direktorei **Gunitai Strodei**, **Silukalna** pamatskolas direktorei **Marijai Bernānei**, kā arī rajona bērnu un jauniešu centra direktorei **Aijai Caunei** ļoti patīk un padodas rokdarbi. Direktoriem **Veltai Ziemelei** no Rimičiem, **Janīnai Prāņevskai** no Vanagiem un **Valērijai Staņislavskai** no Gailiņiem sirdslieta ir puķu audzēšana. Priekuļu pamatskolas direktorei **Rutai Rožānei** patīk lasīt kriminālromānus, bet rajona vakara (maiņu) vidusskolas direktorei **Klavdijai Zarānei** — viss, kas saistīts ar automašīnām. Viņas kolēģe — **Līvānu vakarskolas direktore Ilze Vanaga** spēlē teātri, bet **Dravnieku** pamatskolas direktore **Evelīna Visocka** vislabāk spēj relaksēties makšķerējot. Aglonas internātvidusskolas direktors **Didzis Vanags** muzicē, viņu aizrauj prāta spēles, kolēģe **Lidija Šatilova** no Aglonas vidusskolas — audzē puķes, risina krustvārdu miklas, mīl lasīt dzeju. **Līvānu 1. vidusskolas pedagogu saimes** vadītāja **Maija Dzintra Kručiņa** ne vienu vien brīvā laika stundu velta četrkājainajam milulim — sunim.

Ceļošana esot lidojums pēc dzīves medus, atzinuši gudrie. Liela daļa no skolu vadītājiem labprāt dodas iepazīt pasauli.

Savas aizraušanās arī rajona izglītības pārvaldes darbiniekiem. Piemēram, metodiķe **Valentīna Karpušenko** ziemā brīvo laiku vislabprātāk pavada uz slēpēm. Savulaik viņa kolekcionējusi marķas, senās naudas zīmes. Bet **Dzintras Šmukstes** sirdslieta ir kulinārija.

Dārzs, mežs, skatuve un sports

«Novadnieks» pārliecinājās, ka

visvairāk brīvā laika pedagogi velta dārzkopībai. **Dravnieku** pamatskolas skolotāja **Jāņa Znotiņa** izveidotais dāļdarzs ir viens no krāšņākajiem visā rajonā. **Preiļu** rajona vakara (maiņu) vidusskolas pedagoge **Galina Streļču** aizraujas ar floristiku. Priekuļu pamatskolas skolotāja **Veronika Bogotā** ar lielu mīlestību kopj savas puķes, no kurām vismīļākās viņai ir dālijas. Gandrīz katram rajona pedagogam ir iekopts savs dārziņš, puķu dobes vai tiek aprūpēti vismaz telpaugi.

Preiļu 1. pamatskolā ir liela pedagoga saime — 60. Ar savu kolēģu vaļaspriekiem iepazīstināja direktore vietniece audzināšanas darbā **Digna Prodniece**. Pirms dažiem gadiem pēc viņas iniciatīvas skolā notika pasākums, kurā skolotāji stāstīja par saviem vaļaspriekiem, rādīja kolekcijas, fotogrāfijas, cienāja ar pašu izaudzēto un pagatavoto.

Matemātikas skolotāja **Iļona Isajeva** brīvajā laikā tamborē. Šis darbiņš prasa tikpat lielu precizitāti kā matemātiskās darbības, bet iznākums iepriecina gan pašu rokdarbnieci, gan pārējos. Direktora vietnieces sākumskolu darbā **Olgas Anspokas** hobijs ir nosaukums «Mana māja». Hobijs atkarīgs no gadalaika, atzīst **Olga Anspoka**, un tas var būt dobišu uzrakšana, sēšana, stādīšana, krūmu apcirpšana, ainavas veidošana, akmeņu pārvietošana un piemērošana vietai, un tamlīdzīgi darbi. Ik pa laikam tiek uzriekti arī kādi sev, ģimenei vai mājai nozīmīgi svētki ar savu moto. Piemēram, aizvadītajā vasarā tie bija **Pirmā tomāta svētki**.

Sākumskolas skolotāju **Anitu Lausku** ļoti interesē viss, kas saistīts ar ģeogrāfiju. Viņa daudz lasa, cenšas nepalaist garām televīzijas pārraides, kas saistītas ar šo tēmu. Anitas kolēģei — sākumskolas skolotājai **Lolītai Adamovičai** patīk doties tuvos un tālos ceļojumos ar velosipēdu, strādāt dārzā, lasīt grāmatas. Skolotāja **Sandra Mauriņa**, kas



● **Rajona bērnu un jauniešu centrā Skolotāju dienas priekšvakarā bija skatāma centra pedagogu darbu izstāde. Kolēģi apjūsmoja Dīnas Švalbes zīmējumus, Viņas Kokorietes rokdarbus, Ilgas Peisenieces ziedu kārtojumus, Veronikas Smanes neparasto — no strausu olu čaumalām pašas darināto auskaru kolekciju, Natālijas Onufrijevas krustdūrienā izšūtās gleznas un ikonas. Attēlā: viena no izstādē skatāmajām Natālijas Onufrijevas krustdūrienā darinātajām ikonām.** Foto: A. Šņepsts

arī māca un audzina mazākos bērnus, daudzas brīvā laika stundas velta savām milulēm — dālijām. Krievu valodas skolotāja **Lilija Livmane** dzīvi pilsētā aizvien vairāk nomaina pret dzīvi laukos, kur vasarās un brīvdienās kopj savus skaistos puķu stādījumus.

Ilggadējais fizikas skolotājs **Pēteris Skutelis** gan risina, gan arī pats sastāda krustvārdu miklas. Informātikas skolotājs **Pēteris Bernāns** brīvo laiku nereti pavada pie ūdeņiem ar makšķeri rokā, matemātikas un informātikas skolotāja **Anna Bernāne** izveidojusi pildspalvu kolekciju. To klāstu viņa papildina ar tādām rakstāmlietām, uz kurām ir logo vai emblēma. Vizualās mākslas skolotāja **Marianna Abricka** veido oriģinālas apsveikumu kartītes. Kolēģiem zināma arī kāda cita viņas aizraušanās — auskaru un krellu kolekcionēšana.

Rokdarbu pulciņa vadītājas **Annas Micānes** izšuvumi un baltie darbi sajūsminājuši ne tikai kolēģus un audzēkņus, bet arī citus skatītājus, jo bijuši skatāmi rokdarbu izstādēs. Visas šīs greznās lietišas tapušas brīvajā laikā. Arī ķīmijas skolotāja **Ieva Babre** labprāt šuj un ada, kā arī skolas un pilsētas godu pārstāv sporta sacensībās. Kolēģi var lepoties arī ar citiem pedagogiem — sportistiem. Latviešu valodas skolotāja **Žanete Beča**, sākumskolas pedagoge **Iveta Belousova**, sporta skolotāji **Inga Haritonova**, **Jānis Ondzulis**, **Iļmārs Madelāns** treniņiem un sacensībām atvēl daudzas sava brīvā laika stundas.

Skolas direktore **Nora Šņepste** neskaitāmus vakarus veltījusi mēģinājumiem, kopā ar rajona skolotāju kori «Latgale» izbrauktas tuvākas un tālākas valstis. Skolas sekretāre **Ligita Trubača** aizraujas ar tautas deju dejušanu, bet direktore vietniece ārpusstundu darbā sākumskolā **Ilze Broka**, kas plašākai sabiedrībai pazīstama kā izcili deju kolek-

tīvu vadītāja, laiku sadala tā, lai būtu iespējams doties ceļojumos ar velosipēdu.

Sirdslieta — ķirbju audzēšana

Katram no maniem kolēģiem ir kāda nodarbe saturīgai brīvā laika pavadīšanai, stāstīja **Digna Prodniece**. Iepazīstinot ar sevi, atzina, ka ir īsta ķirbju fanāte. Tie viņas dārziņā aug griezdamies. Visvairāk iecienīti meloņu ķirbji. Milzeņu audzēšanas process iepriecina jau ar to brīdi, kad tiekot sarūpētas šēklas. Daudz mīlestības un rūpju jāiegulda, lai ķirbis augtu, ziedētu, pieņemtos apaļumā. Ķirbi vajagot arī uzslavēt. Daudz arī divainu un neizprotamu notikumu ar ķirbjiem. Reizēm tiem pieaugot kājas un nakts melnumā nozīdot nezināmā virzienā, citreiz — rīta agrumā atrodoties uz taciņas. Varbūt naktī kalpojis par Pelnrušķītes karieti, un Feja nav paspējusi nogādāt atpakaļ? Viņas virtuvē ar ķirbjiem un citiem pašas audzētajiem dārzeņiem notiek visādas pārvērtības, pārtopot kulinārijas gardumos. Vēl viņai patīk audzēt puķes. **Digna** prot no spraudeniņiem izolot gan baltās, gan dzeltenās enģelšauras, bagātīgi zied viņas ehinācijas, rudbekijas un citas puķes, kas rudenos pārceļo uz skolu un pārtop krāšņās kompozīcijās. Viņa ir arī bioloģijas skolotāja, tāpēc vesela telpa skolā atvēlēta zaļajai laboratorijai, kura lepojas ar skaistu pelargoniju kolekciju un citiem telpaugiem. Tie ir mani zaļie darba kolēģi, mani draugi un kaimiņi, saka pedagoge, stāstot, ka arī bērns mudina audzēt puķes, — ja nav dārza, vismaz podā, kopt un vērot tās. Pelargonija ir palodžu puķu karaliene, uzskata **Digna**, stāstot, cik viņai šīs puķes patīk. Arī mājas balkons slīgst dažādu krāsu un formu pelargoniju ziedu viļņos.

L.Rancāne